

Till förtalaren.

Hvalgren, Emanuel,

81 A Br.

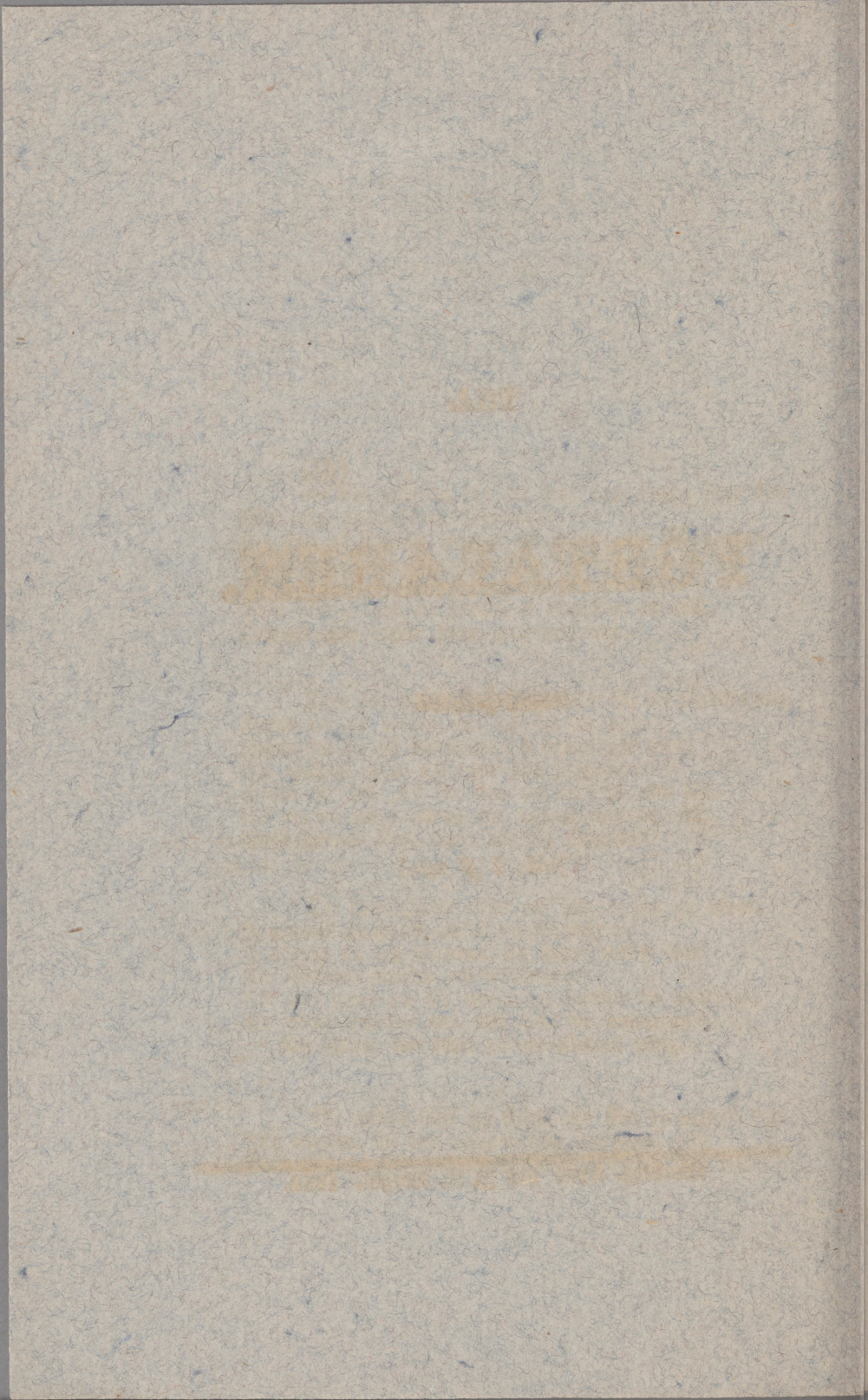

National Library
of Sweden

AMVALGREN, E
Till förtalaren

Pitt. Sv.
(Br)
o.

Farberg
1859

TILL

FÖRTALAREN.

(Pris: 2 R rgd.)

Warberg, tryckt hos S. N. Bergin, 1859.

af Emanuel Hvalgen, folkskollärare.

Min wän! du har ett lyte, som ingen bota kan
 Med alla apotheks-medikamenter, —
 Du, som af förwett pratar så mycket om hwar man
 Och afundsiuk nedfätter hwaras talenter.
 Din tunga är oslyrig — ad, neka ej bertill! —
 Som aldrig lärt att hwila, ej tuga kan och will,
 Din och hon derför finge guld-presenter.

Tror du, att du sätt tunga, blott för att pladdra om,
 Hwad du om andra wet och ser och hörer?
 Hwad du är då bebragen och innerligen dum!
 Du andras lugn och egen frid förstörer.
 Hwad är wäl det för ära att tala på ens bak,
 Att wrida och förklema sin nästas rätt och sak,
 Som honom blott, men icke dig tillhör?

(Säg D. 2: 211)

Du hemligheter röjer och blottar för en hwar,
 I andras hjertans ensak du intränger.
 I allting du dig blandar, du ingen möda spar
 Att spionera tankar och terränger,
 Och allt hwad du får weta, det sprider du omkring;
 Du aftar andras ära, list din, för ingenting
 — Och säkert din blott på ett hårstrå hänger.

Låt andra sielf sig stöta, och stöt du endast dig!
 Sag menar, du har dermed nog att göra.
 Men hör och ser du något, behåll det sielf och tigg!

Ja, lär en konst, att tiga, men dock höra!
Men kan du icke tiga, så blunda då, min vän!
Sätt finger i hwart öra! Hwad har du se'n igen
Att pladdra om din nästas namn och lyten?

Dock — nöjsamt är att höra och lustigt är att se,
Men vill du se och höra, lär att tiga!
Hwad som är nog åt twänne, för mycket är åt tre.
Tro ej att alla trogna är', som niga!
Besegla dina läppar, för munnen sätt en lås;
En talträngd för sitt sällskap är tråkig som en ås
Med sand och stenar för den trötte wandrar'n.

Förtro dig ej åt alla, som lofwa hålla tyu,
Hwad du för dem i hemlighet vill hwiska;
Du blir förrädd af läppar, dem kanske sitt du köst,
Fastän de synas rosenröda, friska.
Men är ditt hjerta uupfyldt och öfverswassa vill,
Meddela dig åt wännen, som alltid tiger still,
Men undersök, om wännens bröst är dyrkfrött!

Att tiga har sin tid och tala har sin tid
— Görnisktigt afmät tiden för dem båda;
Ty ofta får man tiga, om man skall hafwa frid,
Men ofta tala, för att trösta, råda.
Om män blott sanning talar, hwad lustigt är och täckt,
Så skall utaf vår tunga ej någonting bli wäckt,
Som föder harm och wrede eller sladder.

Su mera du vill prata, ju mindre du då får
Om andras angelägenheter weta.
Du lik en papogosa, som ingenting förslår,
Allt efterhärmar, för att wettig beta.
Ditt hjerta är då öppet, men ingenting der finn's
— Har du ej sett de rikas skap så stängda?

Se du en broder, falla, skrif ei; "der ligger han!"
Löp ei med löse deråt ibland hopen;
Men gac du tyft till honom, gör enkam hwad du kan
Då rädda honom kärleksfull ur gropen!

Kanske att den, du såled's har räddat ur deß fall,
En ann' gång ser dig fallen och då deßlikes skall
Ur sådant eller större fall dig draga.

Är bättre du än mängden, hwad se'n? — tig stilla, du!
Ej brumma, om du har fullkomligheter!
Jag säger dig i sanning, att det kan ske ännu,
Att du bland bättre folk en däre heter.
Gå tyst din werld igenom, och gör du något godt,
Låt gerningarna tala! — Du har ej tunga fått
Att öfwer egna storwerk gå och skröta.

Använd ej talformågan till oblyg ordalek!
Låt tungan heldre låda fast wid gommen!
För hwarje fåfängt ord, för allt baktal, lögn och swel
Du måste göra räkenskap wid domen.
Lägg derför du bort lögnen och allt onyttigt prat,
Så blir du ej förlägen, ej hänad eller flat,
När dina ord af andra du får höra!

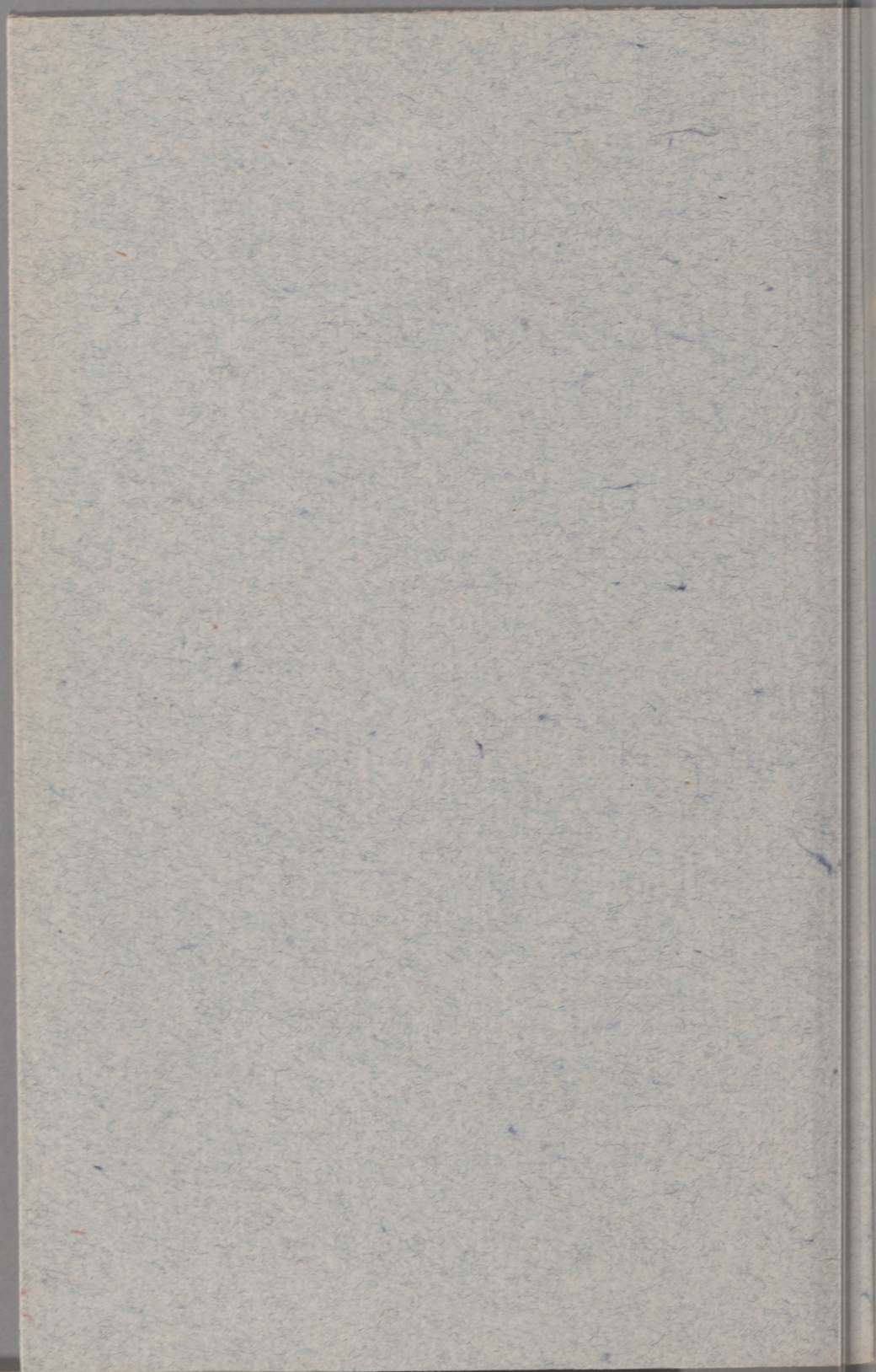
En konst will jag dig lära, om du kan lära den,
Det är: att för'n du talar, noga tänka.
Wäg hwarje ord på guldwigt! Ditt tal skall då, min wän,
Ej eget lugn och andras heder kränka.
Löp ej från hus till hus, för att föra fring allt nytt!
Din du will slippa ångra den tid, som en gång flytt,
Så använd dina stunder till mer nytta!

Länk! — sol och stjernor mycket ifrån det höga se,
Men likwäl gå de sin wäg tyst och stilla.
Dch foglar små de lysna på mycket, som kan ske,
Men ej sin tid på sladder de förspilla.
Dch blommor små och bäckar och träden uti lund
Förråda icke wänner, som mötas der en stund
Att om sitt hjertas egna känslor tala.

Men då det ej will lyckas få sladdertungan stum,
Så länge hon i munnen sig kan röra,
Så låt oss icke sjelfwa ge lastarena rum;
Dch må de aldrig något se och höra,
Som blifwa kan en orsak till deras usla prat;
Dch låt oss ej förbryllas af men'stors hot och hat,
Men lugna gå bland ett lögnaktigt slägte!

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8

Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

Centimetres

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

